

Vår referens

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
040/044-25 25 54

Enligt Sändlista

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Dalshult i Östra Göinge kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen fastställer att skötselplanen, daterad den 3 december 2009, för naturreservatet Dalshult i Östra Göinge kommun skall gälla tills vidare.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag till skötselplan för naturreservatet Dalshult i Östra Göinge kommun. Naturreservatet bildades den 3 december 2009. Förslaget har remissbehandlats.

Skäl för beslut

Länsstyrelsen skall, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken m.m, fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhren och Johan Johnmark, föredragande.

Per-Magnus Åhren

Johan Johnmark

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

BESLUT

2(2)

2009-12-03

511-86677-09
1256-205

Bilagor:

Skötselplan för naturreservatet Dalshult
Hur man överklagar

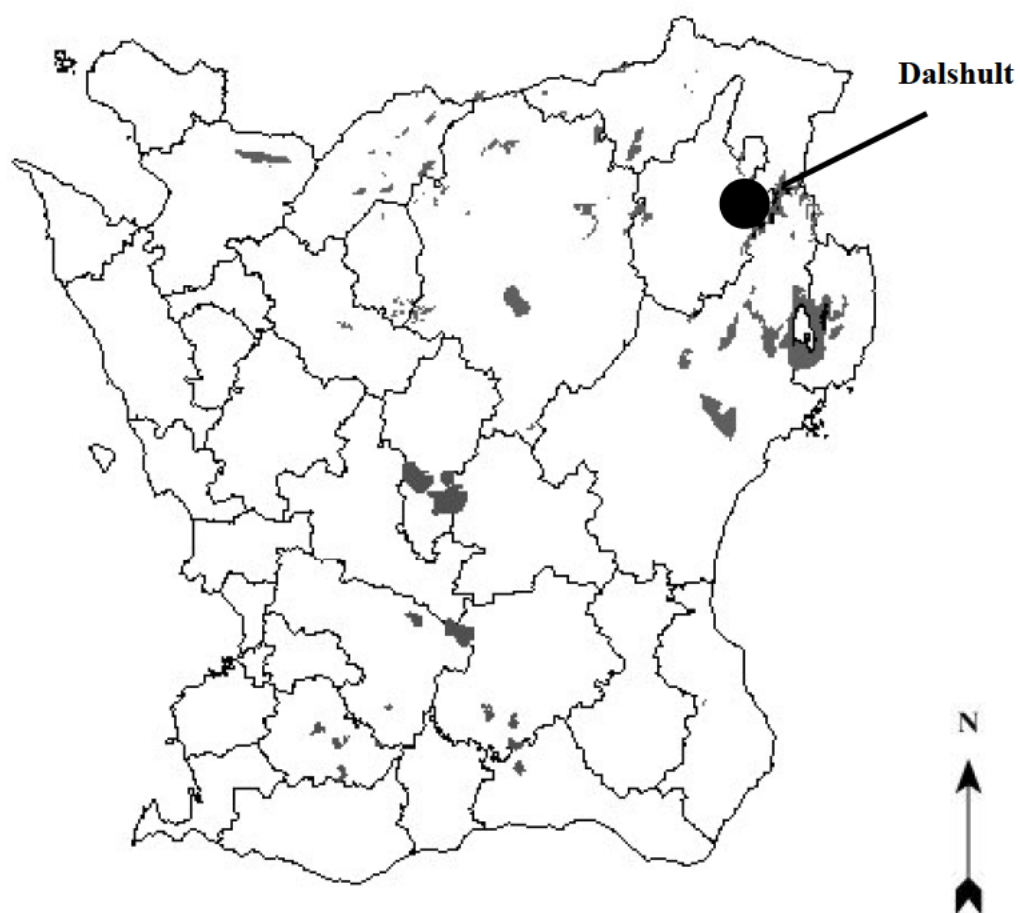
Skötselplan

Dalshult

Östra Göinge kommun
Skåne län

Diarienummer	511- 86677-09, 1256-205
Beslutsdatum:	2009-12-03
Titel:	Skötselplan för naturreservatet Dalshult
Utgiven av	Länsstyrelsen i Skåne län
Författare:	Johan Johnmark
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne Län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ Tfn: 040-25 20 00 http://www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan
Upplaga:	35 ex.
Layout:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tryckt:	Länsstyrelsen i Skåne län 2009
Omslagsbild:	Södra entrén till avdelning 304, Foto: Johan Johnmark

Översiktskarta med kommungränser och områdets läge. Skala cirka 1:1000 000.

Innehållsförteckning

1 Syftet med naturreservatet.....	6
2 Beskrivning av området.....	7
2.1 Administrativa data	7
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning	9
Sammanfattning	9
1800- och 1900-talet	10
2.3 Områdets bevarandevärden.....	12
2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden	13
2.3.2 Biologiska bevarandevärden.....	13
2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden	14
2.3.4 Intressen för friluftslivet	14
3 Planerad markanvändning och skötsel	14
3.1 Övergripande bevarandemål	14
3.2 Generella åtgärder	14
3.3 Skötselområden	14
4 Mål och åtgärder för skötselområden.....	15
4.1 Avdelning 85, Barrskog 1,9 ha	15
4.1.1 Beskrivning.....	15
4.1.2 Skötselmål	15
4.1.3 Skötselåtgärder	15
4.1.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	15
4.2 Avdelning 161, Kärr 1,7 ha	15
4.2.1 Beskrivning.....	15
4.2.2 Skötselmål	15
4.2.3 Skötselåtgärder	15
4.2.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	15
4.3 Avdelning 162, lövskog 0,6 ha	15
4.3.1 Beskrivning.....	15
4.3.2 Skötselmål	15
4.3.3 Skötselåtgärder	16
4.3.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	16
4.4 Avdelning 300, Hagmark 2,9 ha.....	16
4.4.1 Beskrivning.....	16
4.4.2 Skötselmål	16
4.4.3 Skötselåtgärder	16
4.4.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	16
4.5 Avdelning 301, Strandskog 0,3 ha.....	16
4.5.1 Beskrivning.....	16
4.5.2 Skötselmål	16
4.5.3 Skötselåtgärder	17
4.5.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	17
4.6 Avdelning 302, Tomtmark 0,2 ha	17
4.6.1 Beskrivning.....	17
4.7 Avdelning 303, Hagmark 7,1 ha.....	17
4.7.1 Beskrivning.....	17
4.7.2 Skötselmål	17
4.7.3 Skötselåtgärder	17
4.7.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	17
4.8 Avdelning 304, Adellövskog 12,8 ha	18
4.8.1 Beskrivning.....	18
4.8.2 Skötselmål	18
4.8.3 Skötselåtgärder	18
4.8.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	18
4.9 Avdelning 305, Adellövskog 3,3 ha	18
4.9.1 Beskrivning.....	18
4.9.2 Skötselmål	18
4.9.3 Skötselåtgärder	18
4.9.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	18
4.10 Avdelning 306, Gyl 0,9 ha	19

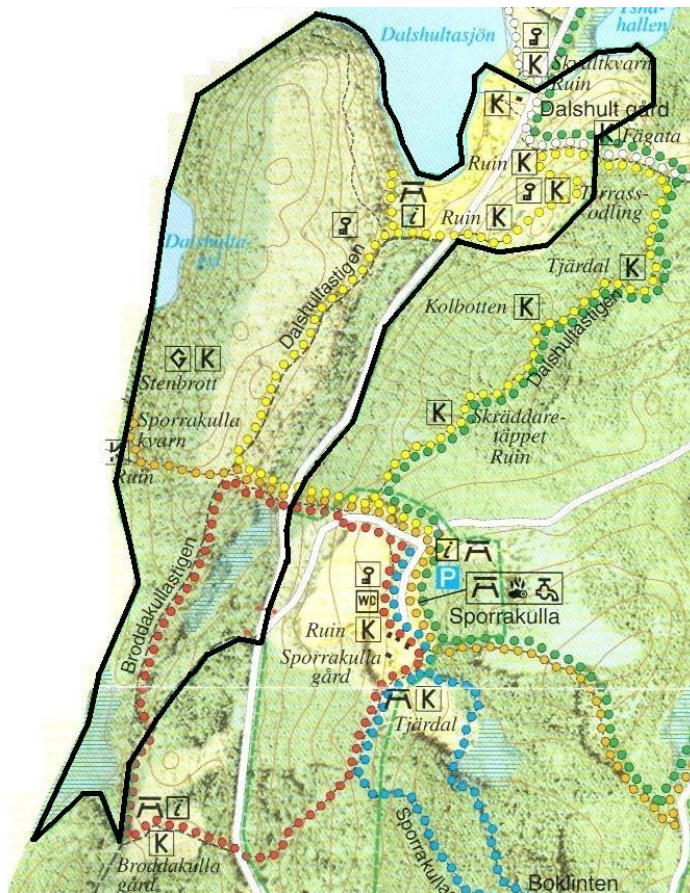
4.10.1 Beskrivning.....	19
4.10.2 Skötsel mål.....	19
4.10.3 Skötselåtgärder.....	19
4.10.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna	19
4.11 Avdelning 307, Granskog 3,9 ha.....	19
4.11.1 Beskrivning.....	19
4.11.2 Skötsel mål.....	19
4.11.3 Skötselåtgärder.....	19
4.11.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna	19
4.12 Avdelning 308, Granskog med stort inslag av ädellöv 4,8 ha	19
4.12.1 Beskrivning.....	19
4.12.2 Skötsel mål.....	19
4.12.3 Skötselåtgärder.....	20
4.12.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna	20
4.13 Avdelning 309, ädellövskog 10,4 ha,	20
4.13.1 Beskrivning.....	20
4.13.2 Skötsel mål.....	20
4.13.3 Skötselåtgärder.....	20
4.13.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna	20
4.14 Avdelning 310, Blandskog 3,2 ha	21
4.14.1 Beskrivning.....	21
4.14.2 Skötsel mål.....	21
4.14.3 Skötselåtgärder.....	21
4.14.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna	21
5 Friluftsliv och turism.....	21
5.1 Allmän inledning.....	21
5.2 Utmärkning av reservatets gräns.....	21
5.3 Information	21
5.4 Renhållning och sanitära anordningar.....	21
6 Jakt.....	22
7 Tillsyn.....	22
8 Dokumentation och uppföljning	22
8.1 Uppföljning av skötsel mål.....	22
8.2 dokumentation av skötselåtgärder	22
8.3 Uppföljning av kostnader	22
9 Revidering av skötselplanen	22
10 Kostnader och finansiering	23
10.1 Ekonomisk utredning	23
10.2 Finansiering av förvaltningen.....	23
11 Källor.....	23
11.1 Kartor	23
11.2 Foton	23
11.3 Skriftmaterial.....	23
12 Utdrag ur fastighetsregistret	24

BILAGOR

1. Avdelningar (Skötselområden)
2. Anläggningar

1 Syftet med naturreservatet

- Bevara och restaurera ett ålderdomligt kulturlandskap med den biologiska mångfald som är knuten till betad hagmark, små åkerlyckor och svedjemark samt hamlade träd.
- bevara och restaurera ädellövskog bestående av främst bok, avenbok och ek med inslag av tall. Mängden död ved ska vara stor.
- gynna de i området förekommande rödlistade arterna,
- främja det rörliga friluftslivet.

Dalshults naturreservat, avgränsad med svart linje och med markerade leder

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Dalshult
Objektnummer	1001348
Skyddsform	Naturresevat
Beslutsdatum	2009-12-03
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län
Internationella åtaganden	
Län	Skåne
Kommun	Östra Göinge
Församling/socken	Glimåkra
Biogeografisk region	Gränazon mellan nemoral och boreo-nemoral
Läge	Området är beläget ca 10 km nordost om Broby
Gränser	Området är markerat med heldragna linjer på kartan på sidan 6.
Koordinater	N6238980, Ö452834 (Sweref 99)
Fastigheter och markägare	Sporrakulla 1:1 (del av), Skogssällskapet Fastighets AB
Servitut och nyttjanderätter	Servitut och nyttjanderätterna bifogas till denna skötselplan.
Arealer	Totalt ca 56 ha Land ca 55,5 ha
Markslag:	Skog ca 48 ha,

EU-prioriterade naturtyper och arter:	Funnen år
Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i> , SPA art, Bilaga 1	2009

Rödlistade arter i området enligt artdatabanken

Lavar:

Almlav, <i>Gyalecta ulmi</i> NT	1995
Lunglav, <i>Lobaria pulmonaria</i> NT	1995
Blek kraterlav, <i>Gyalecta flotowii</i> NT	1995
Stor knopplav, <i>Mycobilimbia pilularis</i> NT	1995
Blomskägglav, <i>Usnea florida</i> NT	1995

Försvunnen –RE (Regionally extinct)
Akut hotad –CR (Critically endangered)
Starkt hotad –EN (Endangered)
Sårbar –VU (Vulnerable)
Missgynnad –NT (Near threatened)
Livkraftig –LC (Least concern)

Mossor:

Smal sågmossa, <i>Atrichum angustatum</i> EN	1920
--	------

Fåglar:

Skogsduva <i>Columba oenas</i> NT	2009
-----------------------------------	------

Kärlväxter:

Ryl, <i>Chimaphila umbellata</i> VU	1881
-------------------------------------	------

Granspira, <i>Pedicularis sylvatica</i> NT	1928
Bymålla, <i>Chenopodium urbicum</i> RE	1956

Sven.G. Nilsson, Lunds universitet, Ekologiska institutionen, inventerade rödlistade lavar och vedskalbaggar år 1997-98 i Kullaskogen. De exakta fyndplatserna är okända, då karthänvisning saknades. Nedanstående uppgifter ska tolkas som att arterna fanns i Kullaskogen, troligen men inte helt säkert i Dalshult. Samtliga arter påträffades på ek, björk eller bok.

Svampar:

Rutkremla, <i>Russula virescens</i> NT	2009
--	------

Lavar:

Puderfläck *Arthonia cinereopruinosa*, missgynnad (NT) på ek i skuggigt läge
 Grynig lundlav, *Bacidia biatorina*, missgynnad (NT) på ek i skuggigt läge
 Stor knopplav, *Biatora sphaeroides*, missgynnad (NT) på ek i skuggigt läge
 Dvärgbägarlav, *Cladonia parasitica*, missgynnad (NT) på död bok
 Blomskägglav, *Usnea florida*, missgynnad (NT) nedfallen under ek
 Lunglav, *Lobaria pulmonaria*, missgynnad (NT) ek i skuggat till halvöppet läge

Vedskalbaggar:

Gulbandad brunbagge, *Orchesia fasciata*, missgynnad (NT) livsmiljö: svampig ved.
Glischrochilus quadriguttatus, missgynnad (NT) livsmiljö: gamla savande eller rötskadade lövträd
 Fler arter påträffades, men de är inte rödlistade i dagsläget varför de inte medtagits här.

Planförfattare: Johan Johnmark

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

Sammanfattning

Kullaskogen, eller Kullamarken som det också kallas, är ett omkring 1200 hektar stort skogsområde i Glimåkra församling, Östra Göinge kommun. Historiskt berör området fyra gårdar - Sporrakulla, Dalshult, Broddakulla och Trollakulla vars marker ej har skilts genom laga delning.

Gårdarna i Kullaskogen, Broddakulla, Sporrakulla, Trollakulla och Dalshult

Det saknas kartmaterial som visar gränserna för den tidigare uppdelningen i inägo och utägomark. Troligen har merparten, med undantag av Dalshultabjär, utgjorts av inägomark till gårdarna Dalshult och Broddakulla. På vilken odling, slätter, lövtäkt och efterbete skett.

Kullaskogen har en lång skoglig kontinuitet, dels med tall på utmarken dels med lövträd på inägorna. Skogen har dock förändrats under århundradenas lopp. Källmaterialet ger en ganska god bild av hur området utvecklas från furuskog till grandominerad skog med ett betydande inslag av bok och ek och genom de stora barkborreangreppen till en ädellövskog med inslag av tall. På de gamla inägorna dominerade tidigare ek samt olika lövarter som lämpade sig för lövtäkt, men idag är gran och bok vanligt förekommande även där. Det är viktigt att betona att det är svårt att avläsa hur öppen eller slutna skogen varit. Detsamma gäller trädens ålderssammansättning. Det har säkert funnits perioder då Kullaskogen har varit mycket hårt utnyttjad. Tjärframställning, svedjande och bete kan ha bidragit till att delar av Kullamarken periodvis kan ha haft karaktären av fäladsmark. Vid 1700-talets början beskrevs angränsande utmark till Högsma by som ett område präglad av enbuskar och ”ungt furre”. Man får inte glömma bort att dagens täta och slutna skogar är ett 1900-talsfenomen.

1600- och 1700-talet

De få uppgifter som finns om Kullaskogen från slutet av 1600-talet visar att tallskogar dominerade området då. Men även om tallskogarna var förhärskande, visar uppgifter i jordrevningsprotokollet från 1671 att bokskog inte saknades helt i området. Broddakulla hade nämligen bok till 30 ollonsvin och Sporrakulla till 5 svin medan Dalshult och Trollakulla ska ha saknat sådan skog. Ur samma källa framgår att tjärbränning förekom i Dalshult, Broddakulla och Trollakulla.

Uppgifterna om ek är sparsamma i det tillgängliga materialet, men i jordrevningsprotokollet redovisas ollonskog av ek. Där framgår att Dalshult och Trollakulla hade ekskog till hela 90 respektive 80 ollonsvin. Det är avsevärt mer än för socknen i övrigt där ollonskog av ek endast redovisas sporadiskt och då till betydligt färre djur. Även Sporrakulla hade ek till ollonsvin, men endast till fem stycken. Broddakulla saknade sådan skog. 1798 års ekinventering för socknen, vilken dock inte berör Kullaskogen och övrig frälsejord. Av denna framgår att byar och hemman runt Glimåkra hade betydande ekförekomster, men att enheterna strax norr om Kullaskogen, i anslutning till Dalshult och Trollakulla, hade allra mest ek. Uppgifterna i inventeringen kan möjligen innebära att eken expanderade i socknen under 1700-talet, kanske till följd av effektivare kontroll från statsmaktens sida för att säkra tillgången på skeppsvirke. Förklaringen till de relativt sett höga siffrorna vid 1700-talets slut kan emellertid lika gärna vara att ek inte registrerades lika systematiskt i tidigare källor.

1800- och 1900-talet

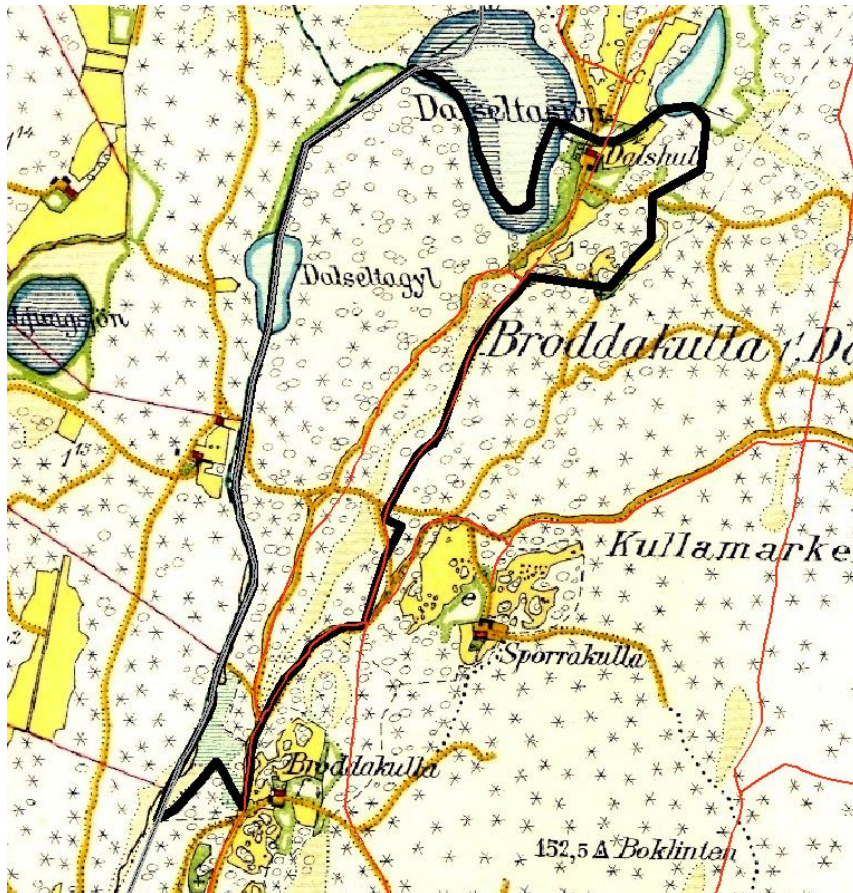
Under det dryga sekel som förflöt mellan ovan behandlade in- och utmarksuppdelning och utgivandet av generalstabskartan år 1869, förändrades skogarna i området avsevärt. Skånska rekognosceringskartan hade kunnat ge viktig information om områdets beskaffenhet under mellanperioden, men den omfattade inte den nordöstra delen länet.

Generalstabskartan visar att Kullaskogen helt dominerades av barrskog runt 1800-talets mitt. Lövträd förekom nästan enbart på inägorna i den västligaste delen av området samt i söder där det fanns ett flertal torp. Förmodligen rör det sig till stor del av ek eftersom det är frågan om inägomark och då ek är vanligt förekommande vid Dalshult än idag. Öppna partier förefaller i första hand kunna knytas till våtmarker och gårdarnas närhet där det var uppodlat. Väster om Trollakulla var de öppna partierna särskilt utbredda. Området mellan Sporrakulla gård och Dalshult verkar ha karakteriserats av omväxlande öppna och lövbevuxna partier. Det område som omfattas av det närliggande blivande naturreservatet Grävlingabackarna dominerades helt av barrskog vid denna tid.

Den ekonomiska kartan 1930

Grundmönstret är detsamma som på generalstabskartan. Lövträden var även på 1930-talet koncentrerade till de forna inägorna vid de fyra gårdslägena. Sedan 1800-talets mitt verkar dock barrskogen ha tagit över än mer på lövträdens bekostnad. Av kartredovisningen att döma har barrträden trängt in på de forna inägorna. Även om lövvegetationen dominerar på Dalshults inägor och närmast Sporrakulla gård är barrträdsinslaget stort och bitvis

jämbördigt eller dominerande över lövträden. Vid denna tid råder knappast heller någon tvekan om att det i första hand är gran som avses med barrträdssymbolerna.

1930-års markanvändning, notera att fuktstråken var öppna.

Med 1930 års ekonomiska karta redovisas för första gången de olika markslagens utbredning för Dalshult. Arealen åkermark uppgick till 5,9 hektar och arealen återstående ängsmark uppgick till 1,1 hektar.

Eftersom de sist behandlade kartorna inte skiljer mellan gran- och tallskog är det svårt att avgöra när de gamla furuskogarna ersattes med den granskog som dominerar Kullamarken idag. En artikel av Pehr Johnsson från 1940 kan dock ge en viss uppfattning om utvecklingen. Han refererar till Gillbergs uppgift om att Kullamarken på 1700-talet hade utbredda furuskogar och fortsätter:

Detta har även i senare tid varit fallet, ehuru fururna med åren mer och mer tunnats av, för att ge plats åt gran och lövskog. För närvarande kan man indela Kullaskogen i tvenne större bälten, ett med lövskog, beläget i västra delen, samt ett med barrskog i östra. Även i den senare söker boken att tränga sig fram, ehuru granen, där denna på allvar gripit sig fast, har herraväldet. Denna har under sistförflutna sekel norrifrån trängt in i Skåne, dels genom självsådd, dels genom plantering. Den har efterträtt furuskogen. På sina ställen får den emellertid kämpa en förtvivlad kamp med boken som av ålder här hört hemma.

Det verkar således som om granen successivt har ersatt tallskogen under främst andra halvan av 1800-talet och början av 1900-talet. Den främsta orsaken till detta var järnvägens framväxt och sågverkens intresse för gran. Fotografier visar också att granplanteringar förekommit i Kullaskogen sedan åtminstone 1900-talets början. I bondesamhället dög inte gran till mycket, småplantorna rycktes upp.

2.3 Områdets bevarandevärden

Kring gården Dalshult finns rester av det gamla odlingslandskapet som ännu hävdas som betesmark, i vilken företrädesvis ek växer. Här finns även en mycket välbevarad fägata och rikligt med odlingsrösen. Söder och sydväst om Dalshultssjön finns rester av terrassodlingar och flera odlingsrösen i en ekskog med underväxt av gran. Stora delar av naturreservatet har i den södra delen slutavverkats på, av barkborren angripen, gran. Längst i sydväst finns en myrmark som förr utnyttjats som slåttermark till den forna gården Broddakulla.

Dalshult utgör en värdekärna inom en utpekad värdetrakt i strategin för formellt skydd av skog i Skåne län.

Hela naturreservatet ingår i ett större område som är utpekad som värdefull tätortsnära natur (Immelns sjösystem och kullaskogen).

Området kring Dalshultasjön ingår i våtmarksinventeringen (03E8A12)

Skogsstyrelsen har utpekad ett naturvärde om 12,7 hektar ädellövskog på Dalshultabjär i området.

Det finns totalt fyra nyckelbiotoper inom naturreservatsområdet.

Väster om Dalshultabjär (2,6 ha, sekundär ädelnaturskog med stort inslag av senvuxna träd, terrängen är blockrik och kryptogramfloran värdefull, i området finns bl.a. lunglav, almlav, blek kraterlav och stor knopplav)

Öster om Dalshultabjär (2,3 ha sekundär ädelnaturskog och lövängsrest, med stort inslag av senvuxna träd, i området finns bl.a. ryl).

Öster om Dalshultasjön (0,2 ha strandskog bestående av spärrgreniga grova lövträd).

Öster om Dalshult (4,1 ha sekundär ädelnaturskog och lövängsrest, med stort inslag av senvuxna och spärrgreniga träd, i området finns bl.a. blomskägglav och smal sågmossa).

Skyddsvärda mossor funna i området.

Smal sågmossa, *Atrichum angustatum* EN: Funnen år 1920, osäkert om den finns kvar.

Mossan växer på sand eller sandblandad lera, på gammal gräsmark, i vägskärningar och dikesrenar, särskilt i skogsbygder. Tänkbara hot inkluderar allmän igenväxning av landskapet, gödsling av betesmarker och användning av bekämpningsmedel och vägsalt.

Ryl, *Chimaphila umbellata* VU: Funnen år 1881. Rylen torde finnas kvar i området. Rylen är ett flerårigt, vintergrönt ris, som utan blommor lätt förväxlas med lingon. Rylen är en ljuskrävande skogsväxt som kräver magra men inte alltför sura och gärna kalkpåverkade

jordar. Den är därför i huvudsak knuten till glesa tallskogar på genomsläppliga mineraljordar eller hållmarker. Orsaken till rydens tillbakagång är gåtfull. Slutavverkning utan kvarlämnande av fröträd medför oftast att rylen försvinner, särskilt om hyggesrensning också företas. Detta tycks bero på att den har dålig tolerans mot alltför kraftig exponering med bl.a. risk för vårvintertorka och dålig konkurrensförmåga gentemot tät och högvuxen hyggesvegetation. Arten hotas även av att granen etablerar sig och bildar en tät underväxt i den öppna tallskog där rylen trivs bäst. Försök att stimulera förnyingen av Ryl med naturvårdsbränning bör genomföras.

Bymålla, *Chenopodium urbicum* RE: Funnen år 1956, den finns högst sannolikt ej kvar i området. Bymålla är en ettårig, omkring halvmeterhög ört. Bymållan är idag försvunnen från Sverige. Den påträffas vid Dalshult år 1956. Den var kulturbunden och har vuxit på gödselstäder, i trädgårdsland, vid gårdar och på andra kulturskapade lokaler. Tidigare har bymållan varit spridd i södra Sverige. Orsakerna till växtens försvinnande är ofullständigt kända. Försvinnandet omfattar enligt talrika rapporter större delen av Europa. Ett skäl till att den blivit så sällsynt i Sverige kan vara att frötillförseln utifrån nästan har upphört. Växten är lättodlad men den måste skördas och sås årligen. Arten kan odlas t ex vid hembygdsgårdar och i botaniska trädgårdar. Enligt Artdatabankens artfaktablad föreslås att efter uppförökning i botanisk trädgård kan växten sås ut, under kontrollerade former, på lämpliga platser. Det finns inga sådana planer för detta naturreservat.

2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden

Terrängen är på sina ställen mycket blockrik.

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Dalshult har ett stort markhistoriskt värde genom att delar fortfarande hävdas och att förutsättningarna att återskapa ytterligare landskapselement är goda för att kunna visa och informera om äldre tiders naturtyper och hävd. Härigenom kan delar av odlingslandskapets biologiska mångfald och hävdberoende arter gynnas och bevaras. Variationen av olika skogsbiotoper bidrar till förutsättningar för en hög biologisk mångfald i områdets skogspartier. Ädellövs skogen i området har delvis lång trädkontinuitet, vilket skapat förutsättningar för flera rödlistade lavar och vedlevande insekter.

Värdefull kryptogamflora vid Dalshultagyl

Ädellövs skogs på Dalshultabjär

2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Terrassodlingar, fägata, odlingsrösen, två ruiner i hagmarken vid Dalshultsgård, ruinen av Sporrakulla kvarn och Skvaltkvarn vid Dalshult, stenbrott på Dalshultsbjär samt rester av hamlade träd.

Stenbrott på Dalshultsbjär

Mycket välbevarad fägata

2.3.4 Intressen för friluftslivet

Iordningsställda vandringsleder finns inom naturreservatet.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Övergripande bevarandemål

- Bevara och restaurera ett ålderdomligt kulturlandskap med den biologiska mångfald som är knuten till betad hagmark, små åkerlyckor och svedjemark samt hamlade träd.
- bevara och restaurera ädellövskog bestående av främst bok, avenbok och ek med inslag av tall. Mängden död ved ska vara stor.
- Gynna de i området förekommande rödlistade arterna,

3.2 Generella åtgärder

Bete, hamling, naturvårdsgallringar, upphängning av holkar för skogsduva, byggande av boplattform för rovfågel och för lom.

3.3 Skötselområden

Skötselområdena ersätts språkligt med den från år 2002-01-01 gällande skogsbruksplanens benämning avdelningar. Detta för att underlätta framtida förvaltning. Kartan finns som bilaga nummer 2.

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Avdelning 85, Barrskog 1,9 ha

4.1.1 Beskrivning

95 årig barrskog bestående av tall och enstaka granar. Undervegetationen består främst av gran.

4.1.2 Skötselmål

Tallskog med inslag av gran och lövträd.

4.1.3 Skötselåtgärder

Naturvårdsgallringar främst i syfte att gynna grovnad av tall och uppkomst av lövträd.

4.1.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Tillväxt för tall kommer att gynnas.

4.2 Avdelning 161, Kärr 1,7 ha

4.2.1 Beskrivning

Blött kärr i vilken tidigare bedrivits slåtter. Uppslag av björk och al. I norra delen rikligt med bladvass

4.2.2 Skötselmål

Öppet kärr med randskog av främst pors och björk.

4.2.3 Skötselåtgärder

Röjning av al och björk i kärret. Röjt material ska tas bort från och utläggas i avdelning 162. Det bör undersökas om det är möjligt att periodvis höja vattennivån i kärret i syfte att dränka träden.

4.2.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Ett bibehållet öppet kärr med karaktäristisk randskog av bl.a. pors.

4.3 Avdelning 162, lövskog 0,6 ha

4.3.1 Beskrivning

Tidigare 50 årig granskog. Idag dominerar 55 årig björk med visst inslag av 85 årig ek och tall.

4.3.2 Skötselmål

Olikåldrig lövskog med inslag av tall. Rik tillgång på död ved. Området får översvämmas om vattenståndet tillfälligtvis höjs i avdelning 161.

4.3.3 Skötselåtgärder

Fortsatta naturvårdsgallring i syfte att bevara ek och tall samt gynna föryngring av ädellöv- och lövträd. Avverkade träd ska ligga kvar.

4.3.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

De entomologiska värdena kommer att gynnas.

4.4 Avdelning 300, Hagmark 2,9 ha

4.4.1 Beskrivning

Betad hagmark söder om gården Dalshult. Delvis ganska kraftigt igenvuxen. Öppna fornåkrar med holmar med björk, vildapel, rönn, lönn, sälk och hassel. Rikligt med ek bevuxen med skägglavar. Området gentemot avdelning 302 (tomtmarken) är kraftigt igenvuxet, främst ur kulturmiljösynpunkt bör detta öppnas upp för att kopplingen mellan Dalshults gård och hagmarken ska framhävas.

4.4.2 Skötselmål

Betad hagmark med åkerholmar på vilka framförallt sälk, vildapel och hassel växer. Friställda grova ekar, enstaka hamlade träd. Det betade området bör omfatta strandskogen inom avdelning 300 och det öppna partiet mellan Dalshults gård och Dalshultasjön, samt utökning av betesmarken mot Dalshults gård.

4.4.3 Skötselåtgärder

Flytt av stängsel. Fortsatt bete. Nyhamling av träd. Gallring av träd. Sälk, vildapel och hassel ska prioriteras att vara kvar samt träd med skägglavar. Avverkade buskar och träd ska utläggas inom avdelning 309. Grenar under 12 cm får flisas och bortföras från naturreservatet.

4.4.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Ett bevarat kulturlandskap. Viktiga träd för humlor (sälk, vildapel) och för kulturlandskapet (vildapel och hassel) bevaras och framhävs. Avdelning 309 tillförs död ved som det råder mycket stor brist på. Flisning av grenar underlättar hanteringen betydligt. Det kommer inte att vara någon brist på klen död ved i naturreservatet.

4.5 Avdelning 301, Strandskog 0,3 ha

4.5.1 Beskrivning

Strandskog (nyckelbiotop) Gammal grov al. Björk, asp, rönn och hassel.

4.5.2 Skötselmål

Strandskog med grov al, asp och björk med inslag av rönn och hassel. Mycket rikligt med död ved.

4.5.3 Skötselåtgärder

Naturvårdsgallring i syfte att bevara de grova alarna och gynna tillväxt (grovnad) av asp. Alla avverkningsrester ska ligga kvar.

4.5.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Uppkomna naturvärden i strandskogen bevaras och framhävs. Aspen är ett viktigt boträd för hackspettar. Kvarliggande avverkningsrester gynnar framförallt mindre hackspett (NT).

4.6 Avdelning 302, Tomtmark 0,2 ha

Dalshultsgård har stor betydelse för förståelsen av naturreservatet, dvs kopplingen mellan kultur och natur. Tomtmarken ingår i naturreservatet men omfattas ej av skötselplanen. Länsstyrelsen erinrar om att tomtmark ej omfattas av allemansrätten.

4.7 Avdelning 303, Hagmark 7,1 ha

4.7.1 Beskrivning

Betad ädellövskog med terrassodlingar, odlingsrösen och en synnerligen välbevarad fägata. 115 åriga ekar och 80 åriga björkar, grov lind och asp. Nyrekrytering med framförallt lind, lönn och björk.

4.7.2 Skötselmål

Öppen hagmark med främst gammal ek, lind, asp, björk och hassel. Välbevarande terrasser och fägata. Kopplingen mellan Dalshults gård och hagmarken ska vara tydlig. Enstaka hamlade träd, framförallt av lind och björk.

4.7.3 Skötselåtgärder

Borttagning av all gran. Naturvårdsgallringar i syfte att gynna grovnad av ek, lind och asp. I södra delen av området med alla odlingsterrasser och rösen; Nyhamla lämpliga träd. Avverka träd (jämnas med marken) som står på den gamla odlingsmarken. Naturvårdsgallra (cut like a beaver stubbar) träden i odlingsrösen. Prioritera att ha kvar lind, asp, hassel. Avverkade träd ska utläggas inom avdelning 304 och 309. Grenar under 12 cm får flisas och bortföras från naturreservatet. Enstaka stammar kan få ligga kvar. Uppläggning av nedfallen sten från fägatan, så historiskt korrekt som möjligt.

4.7.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Grovnad av ek, lind och asp gynnas. Kulturmiljön framhävs. Avdelning 304 och 309 tillförs död ved som det råder stor eller mycket stor brist på. Flisning av grenar underlättar arbetet betydligt. Det kommer inte att vara någon brist på klen död ved i naturreservatet.

4.8 Avdelning 304, Ädellövskog 12,8 ha

4.8.1 Beskrivning

Ädellövskog bestående av 95 årig ek och 80 åriga bokar och björkar. Underväxt av gran. Ett litet gårdsstenbrott finns i området. Delar av området är grovblockigt med stora flyttblock. Mängden död ved är liten.

4.8.2 Skötselmål

Olikåldrig ädellövskog med inslag av löv och tall och synnerligen sparsamt med gran. Övervägande gamla träd. Riklig mängd död ved. Området får vara mycket svårframkomligt, med undantag av Dalshultastigen.

4.8.3 Skötselåtgärder

Naturvårdsgallringar i syfte att gynna framförallt ekar med bra kronor. Skapa luckor för nyrekrytering av ädellövträd. Aktivt öka mängden död ved genom ringbarkning av träd och fällning. Uppsättning av holkar för skogsduva. Anläggning av boplattform för rovfågel.

4.8.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Bevarad ädellövskog där framförallt de entomologiska och ornitologiska värdena förstärks. Ökad häckningsframgång för spillkråka, skogsduva och rovfågel.

4.9 Avdelning 305, Ädellövskog 3,3 ha

4.9.1 Beskrivning

Ädellövskog framförallt bestående av 95 årig ek, med litet inslag av lind. Mot Dalshultasjön är granuppslaget rikligt. I området finns odlingsterrasser och rösen. Lavfloran är riklig och värdefull. Rikligt med blåbärsris. Mängden död ved är liten.

4.9.2 Skötselmål

Olikåldrig ädellövskog med gamla träd med ett fältskikt bestående av blåbärsris. En bibehållad lavflora. Riklig mängd död ved. Området får vara mycket svårframkomligt, med undantag av odlingsterrasserna mot Dalshultasjön.

4.9.3 Skötselåtgärder

Naturvårdsgallring och successiv friställning av grov ek med bra kronor. Gynna lind och spara björk. Skapa luckor för nyrekrytering av ädellövträd. Aktivt öka mängden död ved genom ringbarkning av träd och fällning. Avverkning av merparten av granarna. Avverkade träd ska ligga kvar i området. Grenar under 12 cm som uppkommer vid fällning av träd vid de gamla odlingsterrasserna och blåbärsrismattorna får flisas och bortföras från naturreservatet.

4.9.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Naturvärdena kopplade till grov skogsväxande ek kommer att gynnas. Blåbärsris kommer att gynnas till glädje för besökare. Odlingsterrasserna kommer att framhävas. De entomologiska och ornitologiska värdena kommer att förstärkas i området.

4.10 Avdelning 306, Gyl 0,9 ha

4.10.1 Beskrivning

Naturreseptatet omfattar halva Dalshultagyl.

4.10.2 Skötselmål

Gyl.

4.10.3 Skötselåtgärder

Utplacering av flytö för lom.

4.10.4 Konsekvenser av skötselåtgärder

En bibehållad gyl. Ökade möjligheter för lom att häcka.

4.11 Avdelning 307, Granskog 3,9 ha

4.11.1 Beskrivning

Granskog bestående av 95 årig gran, delar av granbeståndet är angripet av granbarkborrar. Antalet rekryteringsträd är mycket lågt. På 1930 års karta var området bevuxet med lövskog, troligen en blandning av al och björk. Marken består av cirka 0,5 meter torv ovanpå ett lager med finsand.

4.11.2 Skötselmål

Lövskog med inslag av tall och gran.

4.11.3 Skötselåtgärder

Avverkning av levande granar, vilka får saluföras. Efter avverkningen bör framtida naturvårdsgallringar ske i syfte att uppnå skötselmålet.

4.11.4 Konsekvenser av skötselåtgärder

Området återgår till att vara en lövskog med inslag av barr.

4.12 Avdelning 308, Granskog med stort inslag av ädellöv 4,8 ha

4.12.1 Beskrivning

Grandominerad skog med inslag av ädellöv (ek och bok) och lövträd. Området har lämnats orört under lång tid varför det ger ett naturskogsliknande intryck. Området är delvis mycket storblockigt med inslag av flyttblock. I slänten ner mot Dalshulta gyl är mossfloran mycket rik. På sikt kommer granen, pga barkborreangrepp, troligen att ersättas med ädellöv.

4.12.2 Skötselmål

Tillsvidare fri utveckling, (avvaktar utvecklingen för granen). På sikt olikåldrig ädellövskog med gamla träd och riklig mängd död ved. Området får vara mycket

svårframkomligt, med undantag av den blåmarkerade stigen som leder från Dalshultastigen till Dalshultagyl.

4.12.3 Skötselåtgärder

Nedtagning och bortforsling av granbarkborreangripna träd (får saluföras). Framröjning av stigen när träd fallit över den.

4.12.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Området står och väger huruvida det ska vara fortsatt grandominerat eller om ädellövet kommer ta över. Beroende på utvecklingen bör skötselmålen revideras för området framöver. Det troliga är en bevarad och utvecklad ädellövskog där framförallt de entomologiska och ornitologiska värdena förstärkts. I syfte att bevara mossflora bör barkborreangripna granar nedtas omgående, då detta möjligen kan förhindra spridningen av barkborreangreppen som skulle leda till en mycket gles skog där mossorna skulle torka ut.

4.13 Avdelning 309, ädellövskog 10,4 ha,

4.13.1 Beskrivning

Hygge med grupper av ädellövskog bestående av 95 årig ek och bok med inslag av 80 årig björk. Upplag av framförallt björk.

4.13.2 Skötselmål

Olikåldrig ädellövskog med inslag av löv. Övervägande gamla träd. Riklig mängd död ved. Området får med undantag av Broddakullastigen vara svårframkomligt. Den västra delen av avdelning 309 mellan bäcken och körvägen samt avdelning 161 och skåneleden, får nyttjas som svedjemark i syfte att skapa ljungmark. Vid tidpunkten för denna skötselplans upprättande är det osäkert om ekonomiska resurser finns för denna typ av skötsel. Om svedning genomförs bör framtida skötselplansrevidering medföra delning av avdelning 309 till två avdelningar.

4.13.3 Skötselåtgärder

Naturvårdsgallringar i syfte att gynna ädellöv. Bortröjning av uppkommande gran. Utläggning av död ved från andra avdelningar. Eventuell vår svedjning av ovannämnda område.

4.13.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Utvecklad ädellövskog där framförallt de entomologiska förstärkts. Svedjemarken kommer att förstärka det kulturhistoriska landskapet samtidigt som mängden död bränd ved kommer att öka (eftersom avvergade träd från andra avdelningar inom naturreservatet bl.a. utläggs i detta område) samt att öppenmarks- och ljungberoende arter kommer att öka.

4.14 Avdelning 310, Blandskog 3,2 ha

4.14.1 Beskrivning

En tidigare grandominerad skog (där granen avverkats pga barkborreangrepp). Idag består den glesa skogen främst av 70 årig ek och bok, 60 årig al längs med ett fuktstråk och 95 årig tall. En undervegetation av gran är på väg upp. Det finns även en god föryngring av ek (om än att plantorna är mycket små).

4.14.2 Skötselmål

Olikåldrig blandskog bestående av främst gamla träd av ädellöv, löv och tall. Riklig mängd död ved. Området får vara svårframkomligt, med undantag av körvägen som löper längs med naturreservatet.

4.14.3 Skötselåtgärder

Naturvårdsgallringar främst i syfte att gynna volymtillväxt av ek, löv och tall. Bortröjning av i princip all gran.

4.14.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

En bibehållen blandskog där de entomologiska och ornitologiska värdena förstärks.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

I närheten till Dalshult ligger den utflyktsmässigt populära Sporrakulla gården. Ifrån denna utgår ett antal vandringsleder i Kullaskogen. Där Dalshulta stigen korsar körvägen till Dalshults gård finns en rastplats med bänkar och bord. I anslutning till Sporrakulla gården finns även iordningsställd rastplats med bänkar och bord, grillplats, soptunnor och toalett. Skåneleden går även igenom Kullaskogen och passerar genom Dalshults naturreservat.

5.2 Utmärkning av reservatets gräns

Gränsutmärkning skall utföras enligt anvisningar från Naturvårdsverket.

5.3 Information

Tre informationsskyltar sätts upp år 2010, vid parkeringen vid Sporrakulla gård (N6238559, Ö453109) och där vandringslederna kommer in i Dalshult dels vid fägatan (N6239318, Ö453460) dels vid (N6238650, Ö452868). Skyltarna underhålls vid behov.

5.4 Renhållning och sanitära anordningar

Markägaren har anordnat enklare toalett vid Sporrakullagården. Vid gården finns även soptunnor. Något ytterligare behov för Dalshults naturreservat bedöms inte behövas.

6 Jakt

Föreskrifterna gäller ej för innehavare av jakträtten inom reservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

7 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

8 Dokumentation och uppföljning

8.1 Uppföljning av skötselmål

Vart 10:e år:

Uppföljning av utvecklingen av ädellövsboden. Uppskattning av mängden död ved i antal m³.

Tillse att det inte förekommer invasiva träd- och buskarter inom naturreservatet.

Översyn av gränsmarkeringen.

Vart femte år:

Uppföljning av hagmarkernas utveckling inklusive de hamlade träden. Uppföljning av den eventuellt svedjade marken.

Vart annat år:

Tillse att uppsatta skogsduveholkar, boplattform för rovfågel och lomplattform uppfyller sitt syfte.

En gång per år:

Tillse att uppsatta stigmarkeringar uppfyller sitt syfte.

8.2 dokumentation av skötselåtgärder

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive avdelning (skötselområde).

Uppsättning och underhåll av gränsmarkeringar och skyltar.

8.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

9 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och skötselåtgärder. De skötselåtgärder som anges i skötselplanen ska ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

10 Kostnader och finansiering

10.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

10.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av reservatets gränsutmärkning,
- genomförande av skötselåtgärderna,
- nya stängseldragningar,
- tillverkande och uppsättande samt underhåll av minst 10 stycken holkar för skogsduva, en boplattform för rovfågel och en boplattform för lom.
- tillverkning och underhåll av informationsskylt (3 styck),
- övervakning av florans och faunans utveckling,
- uppföljning av skötselåtgärderna,
- tillsyn av reservatet,

Arrendator ansvarar för:

- sina betesdjur,
- underhåll och tillsyn av stängsel kring betesdjur

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvar för vissa av ovanstående punkter till markägaren eller annan entreprenör.

11 Källor

11.1 Kartor

Ekonomiska kartan 1929-30, blad 30

11.2 Foton

Samtliga Johan Johnmark

11.3 Skriftmaterial

Skogssällskapet: Skogsbruksplan för Kullaskogen, 2002-01-01

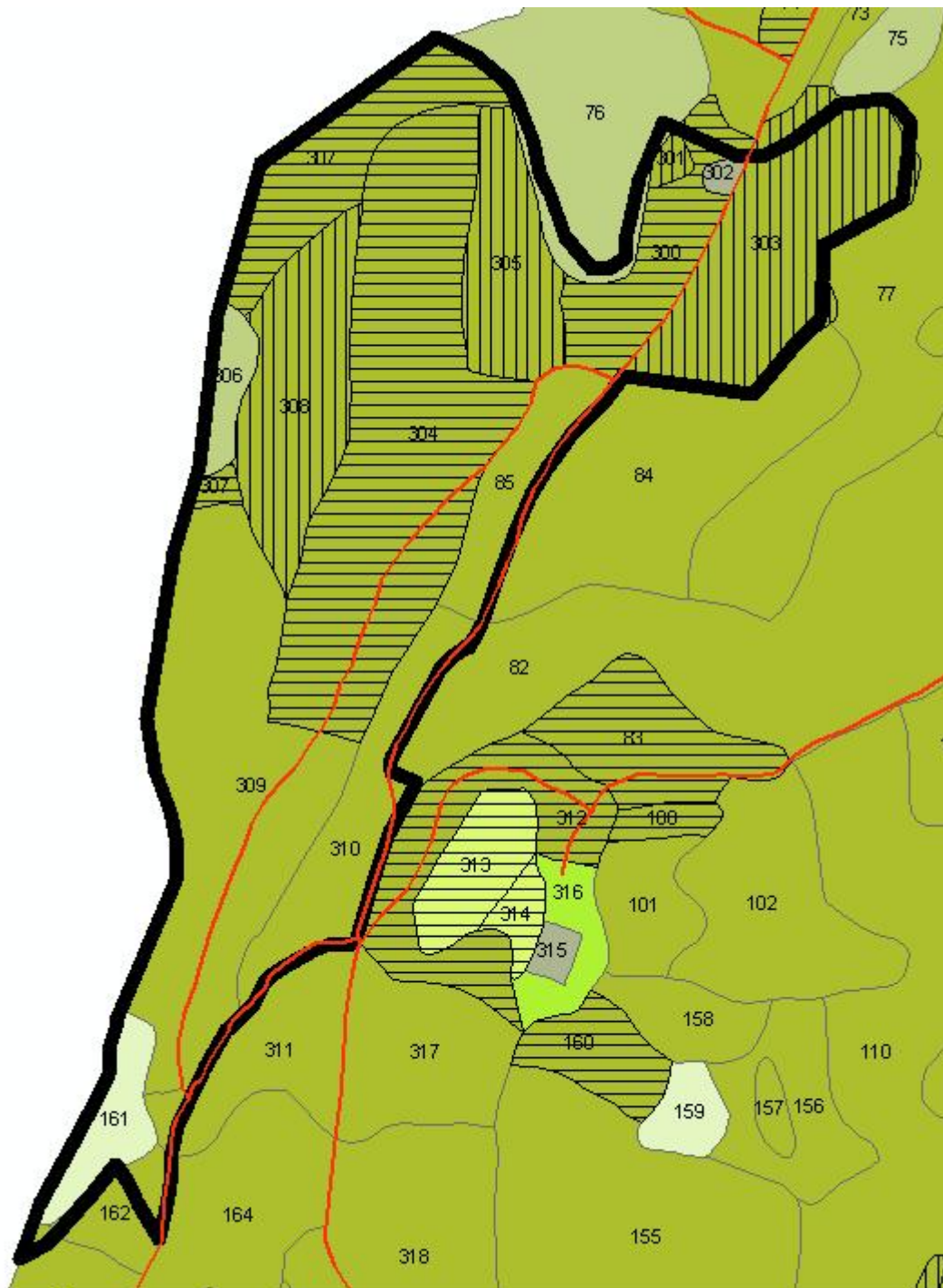
Skogssällskapet m.fl: Sporrakulla & Rodatorpet –Kulturhistoria i Snapphanebygd,

Länsstyrelsen i Skåne län: Sporrakulla och Dalshult - kort historisk bakgrund jämte

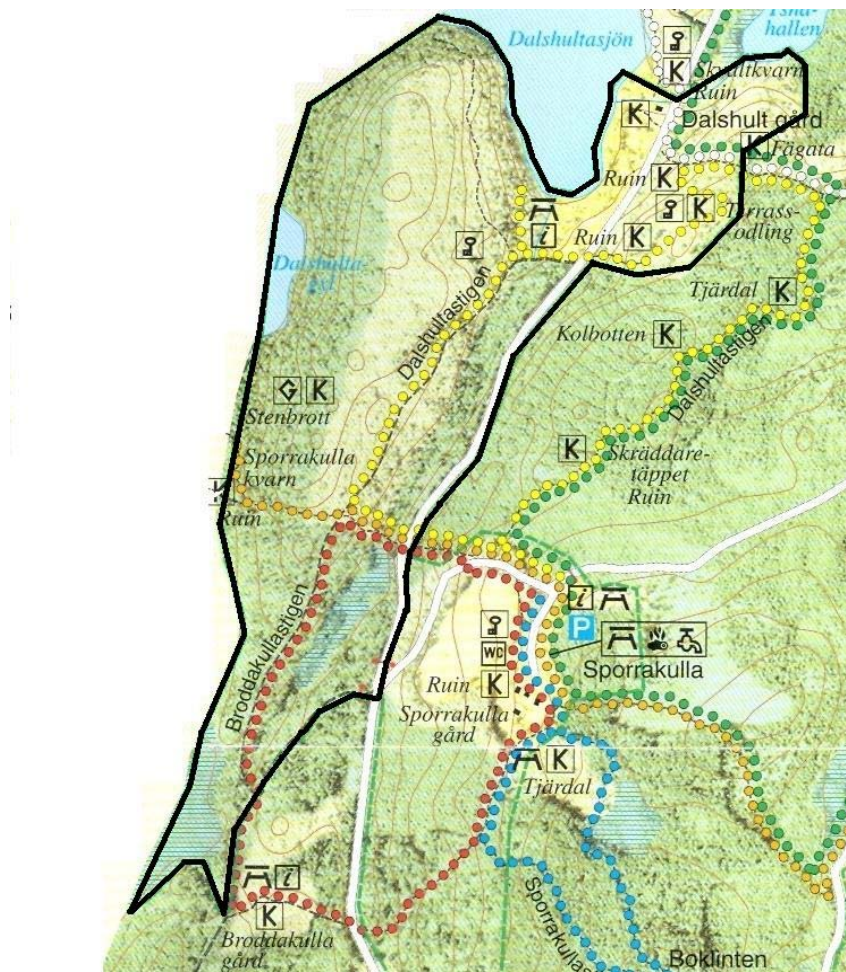
skötselförslag inför bildande av naturreservat: Magnus Berglund

Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Rapport 2006:14, Länsstyrelsen i Skåne län

Bilaga 1 Avdelningar (Skötselområden)

Bilaga 2 Anläggningar

Teckenförklaring

	Barrskog		Bebyggelse
	Lövskog		Information
	Bete		Geologisk sevärdhet
	Övrig öppen mark		Botanisk sevärdhet
	Mossar/ kärr		Kulturminne
	Vatten		Nyckelbiotop
	Vattendrag		Rastplats
	Naturreservat		Eldplats
	Bilväg större/ mindre		Vindskydd
	Förbjuden bilväg		Tältplats
	Körväg		Dricksvatten
	Traktortväg		Badplats
	Liten stig		Toalett
	Höjdkurva, ekv. 5 m		Parkering
	Skåneleden		
	Stigar		
	Broddakullastigen 2,0 km		
	Sporrakullastigen 1,5 km		
	Dalshultastigen 2,5 km		
	Trollakullastigen 3,0 km		
	Rodatorpsslingan 7,0 km		

Kartunderlag: Skogssällskapet. Kartredigering: MapDesign, Helsingborg.
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning. © Lantmäteriet 2001.
Ortofoton och höjdkurvor © Lantmäteriet. Medgivande MS2006/1937

Naturreseptet Dalshult i Östra Göinge kommun består främst av ädellövskog och gamla odlingsmarker med bl.a. terrassodlingar. En del av länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och turism, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske